

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Materiál predkladaný na 6/23 zasadnutie
Dozornej rady Sociálnej poisťovne
konané dňa 5. decembra 2023

2

SPRÁVA O VÝSLEDKOVYCH KONTROL VYKONANÝCH HLAVNÝM KONTROLÓROM SOCIÁLNEJ POISŤOVNE V ROKU 2023, UKONČENÝCH K 15. NOVEMBRU 2023

Dôvod predloženia:

podľa § 245c písm. b) bodu 3. zákona
č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení
v znení neskorších predpisov

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia Dozornej rady
Sociálnej poisťovne
2. Predkladaciu správu
3. Správu o výsledkoch kontrol,
vykonaných hlavným kontrolórom
Sociálnej poisťovne v roku 2023,
ukončených k 15. novembru 2023

Materiál predkladá:

Ing. Martin Brilla, LL.M.
hlavný kontrolór
Sociálnej poisťovne

Návrh uznesenia
Dozornej rady Sociálnej poisťovne

Dozorná rada Sociálnej poisťovne

berie na vedomie

Správu o výsledkoch kontrol vykonaných hlavným kontrolórom Sociálnej poisťovne v roku 2023, ukončených k 15. novembru 2023.

Predkladacia správa

Hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne vykonáva kontrolu hospodárnosti a efektívnosti nakladania s vlastným majetkom Sociálnej poisťovne (vnútorná kontrola) podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“).

Kontrolnú činnosť vykonáva hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne v súlade so schváleným ročným plánom kontrolnej činnosti a na základe uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne alebo ak mu vykonanie kontroly uloží Dozorná rada Sociálnej poisťovne.

Podľa § 245c písm. b) bodu 3 zákona o sociálnom poistení hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne predkladá správu o výsledku kontroly Dozornej rade Sociálnej poisťovne na jej najbližšom zasadnutí.

SPRÁVA
O VÝSLEDKOVYCH KONTROL VYKONANÝCH
HLAVNÝM KONTROLÓROM SOCIÁLNEJ POISŤOVNE
V ROKU 2023,
UKONČENÝCH K 15. NOVEMBRU 2023

V súlade s plánom kontrolnej činnosti HK SP na rok 2023 schváleným DR SP a zákonom o finančnej kontrole HK SP a zamestnanci útvaru HK SP vykonali a ukončili v období od 23. septembra 2023 do 15. novembra 2023 tri finančné kontroly na mieste (ďalej „FKnM“).

FKnM boli vykonané v povinnej osobe:

Sociálna poisťovňa, ústredie

Sociálna poisťovňa, pobočka Humenné

Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen

A. FKnM v SP, ústredie „verejné obstarávanie“

Dotknuté organizačné útvary:

- odbor ľudských zdrojov
- odbor verejného obstarávania sekcie ekonomiky
- sekcia prevádzky
- sekcia informatiky

Cieľom FKnM bolo overiť

- dokumentáciu za oblasť personálnej a mzdovej agendy odboru verejného obstarávania Sociálnej poisťovne, ústredie (ďalej len „OVO“) v roku 2021, 2022;
- odbornú prax, absolvovanie odbornej skúšky zamestnancov OVO, vzdelávanie a školenia v kontrolovanom období;
- hospodárnosť a efektívnosť vo verejnom obstarávaní;
- správnosť zmluvných dojednaní, plnenia zmluvných dojednaní, fakturácia, účtovanie;
- objednávky na realizáciu zákaziek na základe rámcových dohôd a zmlúv v pôsobnosti vecných gestorov;
- overovanie finančných operácií alebo ich častí, týkajúcich sa ostatných kontrolovaných oblastí základnou finančnou kontrolou podľa § 7 zákona o finančnej kontrole

Overované oblasti:

1. Personálna a mzdová agenda OVO - povinnosti zamestnávateľa pri nahlasovaní voľných pracovných miest podľa ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, odborná vzdelania, odborná prax a zatriedovanie zamestnancov OVO do tarifných tried a priznané tarifné mzdy.

2. Realizácia verejného obstarávania v Sociálnej poisťovni, ústredie – vnútorný predpis Sociálnej poisťovne k pravidlám, postupom a procesom vo verejnom obstarávaní, rozpočet sekcie informatiky a sekcie prevádzky Sociálnej poisťovne, ústredie, plán verejného obstarávania na roky 2021 až 2023, verejné obstarávanie – poistné zmluvy, energetické certifikáty, dodávky elektrickej energie a zemného plynu, upratovacie a čistiace služby, osobné a ochranné pracovné prostriedky, umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky, zelené strechy, licencie a služby licenčnej podpory pre softvér Splunk Enterprise, poradenské, metodické a konzultačné služby v oblasti verejného obstarávania, vzdelávanie zamestnancov OVO, povinnosti vedúceho zamestnanca podľa § 82 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“).

Zistené nedostatky:

- zamestnanci OVO (okrem jednej zamestnankyne) sú všetci „špecialistami verejného obstarávania“ bez splnenia podmienky odbornej praxe alebo odbornej spôsobilosti. Súčasťou každej pracovnej zmluvy zamestnancov OVO je rovnaký popis pracovných činností. Výnimočne je popis u niektorých zamestnancov doplnený o ďalšie činnosti. Na základe pracovnej činnosti, ktorú majú zamestnanci v popise „samostatne zabezpečuje verejné obstarávanie v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a vnútornými predpismi poisťovne a koordinuje a kontroluje postupy pri zadávaní zákaziek podľa zákona o VO“ sú špecialistami verejného obstarávania a sú zaradení do tarifnej triedy 11 a 12
- pracovná činnosť zamestnancov nie je rozlíšená, prípadne doplnená aktuálnou pracovnou činnosťou. Kontrolná skupina nedokázala posúdiť, ktorý zamestnanec akú činnosť vykonáva, akú ma mať priznanú tarifnú triedu a na základe vykonávanej pracovnej činnosti priznanú tarifnú mzdu
- zaradenie zamestnancov bez odbornej praxe a odbornej spôsobilosti do tarifnej triedy 11 a 12 je v rozpore so Mzdovým poriadkom Sociálnej poisťovne.
- nesprávne zadefinovanie vykonávania základnej finančnej kontroly. Vo vnútornom predpise vrátane príloh chýbalo vykonávanie základnej finančnej kontroly pri Pláne verejného obstarávania, doplnení plánu verejného obstarávania
- povinná osoba v PGR SP definovala finančnú operáciu ako pripravovanú finančnú operáciu. Zákon o finančnej kontrole a audite pozná finančnú operáciu alebo jej časť (finančnej operácie). Výstupom je potvrdenie súladu finančnej operácie alebo jej časti s overovanými skutočnosťami na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou (vyhlásenie verejného obstarávania = overuje sa súlad s rozpočtom, súlad s plánom verejného obstarávania a pod.)
- Sociálna poisťovňa niekoľko rokov neaktualizovala poistnú zmluvu na poistenie hnutel'ného a nehnuteľného majetku SP. Poistnú zmluvu uzavrela v roku 2012. Zmluvu menila jedným Dodatkom č. 1 v roku 2018. V prípade poistnej udalosti by poisťovňa odhadovala škodu z hodnoty, ktorú mal majetok v čase uzatvorenia zmluvy.
- neskoré predloženie požiadaviek na verejné obstarávanie na povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu a havarijné poistenie služobných motorových vozidiel
- porušenie zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – Sociálna poisťovňa nedisponuje energetickým certifikátom na všetky budovy
- pri určení predpokladanej hodnoty zákazky na dodávku zemného plynu v prípade ktorého ide o pravidelne sa opakujúce plnenie, nebol postup v zmysle metodického usmernenia Úradu pre verejné obstarávanie a odporúčaniami ÚRSO.

- verejné obstarávanie na upratovacie a čistiace služby: nesprávne určenie predpokladanej hodnoty zákazky, niektoré osoby zabezpečujúce plnenie predmetu zákazky nie sú v pracovnom pomere u úspešného uchádzača, resp. nefigurujú ako poistenci v informačnom systéme Sociálnej poisťovne
- neaktuálnosť Príkazu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 7/2012 Zásady poskytovania OOPP, umývacích, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov zamestnancom SP
- verejné obstarávanie na „zelené“ strechy: zákazka mimo plánu verejného obstarávania, resp. jeho doplnenia; bez zdôvodnenia naliehavosti a nevyhnutnosti požadovanej zákazky
- nezaradenie obstarania služby na opravu strechy v budove na Ul. 29. augusta do plánu verejného obstarávania napriek opakovaným problémom so zatekaním kancelárskych priestorov v daždivom počasí
- nedostatky vo verejnom obstarávaní pri zákazke na dodávku licencií a poskytovanie služieb licenčnej podpory pre softvér Splunk Enterprise

Navrhované odporúčania oprávnenej osoby:

- sprehľadniť personálno-mzdovú agendu v OVO tak, aby bola prehľadná, správna, zohľadňovala prax, spôsobilosť na vykonávané pracovné činnosti z dôvodu výnimočnosti agendy realizácie verejného obstarávania z pohľadu profesionalizácie, finančnej zodpovednosti
- zosúladiť Príkaz generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 6/2022 Pravidlá, postupy a procesy vo verejnom obstarávaní (ďalej len „PGR č. 6/2022“) s Kompetenčným poriadkom Sociálnej poisťovne, dodržiavať základné vnútorné predpisy, dodržiavať zákon o verejnom obstarávaní, zákon o finančnej kontrole a audite
- predkladať požiadavky na verejné obstarávanie v súlade s PGR č. 6/2022
- OVO bude preberať správne vyplnené podklady s dátumom, podpísané oprávnenou osobou/osobami
- zrealizovať verejné obstarávanie: Úrazové poistenie prepravovaných osôb v služobných motorových vozidlách;
- delegovať svoju povinnosť pri vykonávaní základnej finančnej kontroly môže vedúci zamestnanec na iného podriadeného zamestnanca pri dlhodobej neprítomnosti na pracovisku (práceneschopnosť, dovolenka a pod.);
- zabezpečiť obstaranie energetických auditov budov Sociálnej poisťovne
- v prípade nájmov vyžadovať od prenajímateľa energetický certifikát ako súčasť nájmovej zmluvy
- dodržiavať odporúčania, metodické usmernenia Úradu pre verejné obstarávanie a Úradu pre reguláciu sieťových odvetví
- dodržiavať ustanovenia § 82 Zákonníka práce a ustanovenia Príkazu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 34/2017 Individuálne pracovné hodnotenie zamestnancov Sociálnej poisťovne v znení dodatkov č. 1 a č.2 a ďalšie ustanovenia Zákonníka práce v súvislosti k pracovnoprávnym vzťahom
- dodržiavať čl. 6 Etického kódexu Sociálnej poisťovne „Etická zodpovednosť vedúcich zamestnancov“

- určiť pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky(kvalita, cena vrátane kalkulácie ceny práce) a vždy pri vyhodnocovaní ponúk posudzovať aj cenu práce;
- aktualizovať Príkaz generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 7/2012 Zásady poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov, umývacích, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov zamestnancom Sociálnej poisťovne
- dodržiavať Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko
- oslovovať pravidelne rotujúcich úspešných uchádzačov s predložením cenových ponúk pri určení predpokladanej hodnoty zákazky
- do nasledujúcich plánov verejného obstarávania Sociálnej poisťovne vrátane doplnení týchto plánov nezaradiť položky *Poradenské, metodické, konzultačné a iné služby v oblasti verejného obstarávania*
- dodržiavať príslušné právne predpisy, vnútorné predpisy Sociálnej poisťovne, základné vnútorné predpisy: Kompetenčný poriadok Sociálnej poisťovne, Organizačný poriadok Sociálnej poisťovne, Štatút Sociálnej poisťovne.

Povinná osoba podala podľa § 21 ods. 1 písm. b) zákona o finančnej kontrole námietky voči zisteným nedostatkom, navrhovaným odporúčaniam a k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení. Vyhodnotenie podľa jednotlivých námietok je uvedené v správe z predmetnej FKnM (oprávnená osoba 36 námietok neakceptovala, 7 námietok akceptovala čiastočne a 2 námietky akceptovala). Niektoré zistené nedostatky boli odstránené v priebehu kontroly.

Povinná osoba je podľa § 21 ods. 3 písm. d) a e) zákona o finančnej kontrole povinná prijať opatrenia a predložiť písomný zoznam prijatých opatrení v lehote do 15. decembra 2023.

Povinná osoba je podľa § 21 ods. 3 písm. f) zákona o finančnej kontrole povinná splniť prijaté opatrenia v lehote do 30. apríla 2024.

B. FKnM v SP, pobočka Humenné a v SP, pobočka Zvolen

Cieľom FKnM bolo overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti vybraných finančných operácií správneho fondu v súlade s § 245a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Kontrolované obdobie: rok 2022

FKnM boli zamerané na **oblasti:**

- mzdová a personálna agenda (rozpočet, úpravy rozpočtu, skutočné čerpanie, úpravy miezd, odchodné, odstupné, pracovno-právne vzťahy – úroveň vedenia osobných spisov zamestnancov, povinnosti zamestnávateľa pri nahlasovaní voľných pracovných miest podľa ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)
- pracovný čas – dovolenky (nárok, plán, čerpanie, krátenie, zostatok k 31. decembru 2022)
- cestovné náhrady – osobitné zameranie na ustanovenie § 6a zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov

- príspevok na rekreácie podľa ustanovenia § 152a Zákonníka práce
- nájomné vzťahy – povinná osoba ako nájomca/prenajímateľ
- autoprevádzka – výdavky na opravy a údržbu služobných motorových vozidiel, diaľničné poplatky, poistenie – zákonné, havarijné, úrazové)
- overovanie finančných operácií alebo ich častí, týkajúcich sa ostatných kontrolovaných oblastí základnou finančnou kontrolou podľa § 7 zákona o finančnej kontrole

Záver vykonaných FK nM:

Základné údaje o povinnej osobe:

Povinná osoba-organizačná zložka Sociálnej poisťovne:

Sociálna poisťovňa, pobočka Humenné

Sídlo: **Námestie Slobody 58, 066 57 Humenné** (vlastná budova Sociálnej poisťovne)

Vysunuté pracoviská:

Mierová 326/4, 068 01 **Medzilaborce** (priestory v prenájme, prenajímateľ: Mesto Medzilaborce)

Partizánska 1057, 069 01 **Snina** (priestory vo výpožičke, vypožičiavateľ: Slovenská republika, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Snina)

Riaditeľ pobočky: **Mgr. Peter Zubal', riaditeľ pobočky**

Počet zamestnávateľov k 31. októbru 2023: **2 423**

Počet poistencov k 31. októbru 2023: **30 688**, z toho:

- zamestnancov: **21 285**
- SZČO: **5 061**
- dobrovoľne poistených osôb: **662**
- dohodárov: **3 680**

FK nM bola ukončená správou **bez zistenia nedostatkov**.

Základné údaje o povinnej osobe:

Povinná osoba-organizačná zložka Sociálnej poisťovne:

Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen

Sídlo: **Š.Moyzesa 1369/52, 960 62 Zvolen** (vlastná budova Sociálnej poisťovne)

Vysunuté pracoviská:

Záhradná ul. 11/13, 962 12 **Detva** (priestory v prenájme, prenajímateľ: Medivas,s.r.o.,Detva)

Kuzmányho 2191/4, 963 01 **Krupina** (priestory vo výpožičke, vypožičiavateľ: Slovenská republika, Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky)

Riaditeľ pobočky: **RNDr. Ľuboslav Oško, riaditeľ pobočky**

Počet zamestnávateľov k 31. októbru 2023: **3 823**

Počet poistencov k 31. októbru 2023: **51 350**, z toho:

- zamestnancov: **39 486**
- SZČO: **4 702**
- dobrovoľne poistených osôb: **377**
- dohodárov: **6 785**

FK nM bola ukončená správou **bez zistenia nedostatkov**.